

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.
Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. Lemberger Armin.
Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak
Égészévre 5 frt., félévre 2 frt 50 kr., negyedévre
1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A színészet ügye városunkban.

Sokszor és sokan megvitatták már azt, hogy mennyi akadály van hazánkban a vidéki színészet felvirágzásának. Ezen fontos ügynek országos kezelése jelenleg olyan, hogy semmi garanciát nem nyújt a mizériák megszüntetésére. Ha mégis azt látjuk, hogy nagyobb jelentőségű országos intézkedések hiányában egyik-másik helyen a magyar színészet ügye a multhoz képest haladást tüntet fel, ez egyes színigazgatók és társulatok buzgalmának köszönhető. Ehhez azonban egy dolog feltétlenül szükséges: a közönség érdeklődése. Minden mizériával megküzdhet a vidéki színészet, de legjobb törekvései is hajótörést szenvednek azon a zátonyon, melynek neve közöny.

Most két hete érkezett városunkba egy főrekvő és áldozatra kész színigazgatónak jól szervezett társulata. Napról-napra jobban meggyőződünk, hogy minden szerepkörre kiváló jó erővel rendelkezik, úgy, hogy bármelyik vidéki színpadon megállhatna helyét. És mégis mit látunk? Olyan csekély számú közönség látogatja előadásait, hogy a napi bevétel nem fedezi az igazgató napi kiadásának felét. A közönség legnagyobb része közönnnyel nézi, hogy a színlap nap-nap után újdonságokat hirdet, közönnnyel hallgatja annak a kis főredéknek dicséreteit, mely minden este lelkesedéssel tapsol a színházban, közönnnyel olvassa a helyi lapok dicséreteit, melyek a legkevésbé sem túlzottak. A 60—70 főnyi színházlátogató közönségnek és a sajtónak elismerése, biztosítja ugyan a legszebb erkölcsi sikert, de hát kérem azt beláthatja mindenki, hogy ebből megélni nem lehet. Ha véletlenül nincs olyan színigazgatónk, ki a mostoha

körülmények között képes sajátjából fizetni a nagy társulatot és zenekart, akkor városunknak örök szegényére az első hét végén itt hagytak volna bennünket színészeink és tán Mohácson igyekeztek volna kárpótlást keresni a bajai veszteségért.

Mi lehet ennek a nagy közönynek oka? Igazán nem tudjuk. Városunk közönségéről nem mondhatja el senki, hogy nem elég intelligens. Tudnánk felhozni példákat, melyek fényesen igazolják, hogy a szépért, nemesért — különösen a művészet érdekeiért tud lelkesedni ez a közönség. — Városzerte halljuk, hogy sokan azért nem mennek színházba, mert az igazgató megtagadta az u. n. *szelvény-jegyek* kiadását. Véleményem szerint a legnagyobb sértést követném el városunk közönségével szemben, ha ebben keresném a színházról való távolmaradásának főokát. Hogyan? Hát a mi közönségünk csak úgy hajlandó pártolni a színművészetet, ha utalványokat kap a színigazgatótól mérsékelt-árú jegyekre? A takarékoság elve mindenestre méltánylandó és lehet, hogy vannak olyanok, kik többször mennének színházba, ha olcsóbban mehetnének, azonban az a csekély árkülönbség csak mégsem elégséges ok arra, hogy valaki e miatt teljesen távol maradjon a színházról. Elismerjük, hogy sokakra nézve terhes lehet a mindennapos színházlátogatás. De ha valaki nem bérel és mérsékelt árú jegyet nem kap, olykor-olykor mégis csak benézhetne a színházba, mikor azon kívül, hogy áldozatot hoz a magyar színészet ügyének, még a pénzéért egy kiváló társulat előadásában is gyönyörködhetik.

Hagyjuk ezt a hűsz krajezáros árkülönbséget és próbáljuk más okát keresni a dolognak. Minden városban, a hol a szí-

nészet ügye jobban áll, mint nálunk, van egy színügyi bizottság, mely azon kívül, hogy a beérkező szintársulat számára a talajt előkészíti, mindig a színigazgató mellett áll, szerepe legalább is az erkölcsi támogatás és a hol szükség van rá, még némi ellenőrzés is. Nem is említjük, hogy sok városban még van ezenkívül színpártoló egyesület is, mely szintén tőle telhetőleg gyámolítja a színművészet ügyét. Nos, nálunk e tekintetben még csak a kezdeményezés stádiumában sem vagyunk. Ha a színigazgató városunkba érkezik, hogy itteni működését előkészítse, azt sem tudja, hogyan kezdjen hozzá, hová forduljon? Nem mondjuk, mintha városunk hazafias hatóságának támogatására nem számíthatna, de hát ugyan mit ér ez a támogatás, ha semmiféle társadalmi akció nem járul hozzá? Hogyan járjon eredménytel a bérletgyűjtés, hogyan irányuljon a közönség érdeklődése fokozottabb mértékben a színészetre, ha a színigazgató teljesen magára van hagyatva és nincs mellette a művészetbarátok egy lelkes csapata, mely, míg egyrészt elkészíti számára a talajt, biztosítékot nyújt, a mennyire csak lehet, a szezon anyagi sikerére nézve, de másrészt ennek fejében (és ebbe minden tisztességes színigazgató belemenne) ügyel arra, hogy a színigazgató betartja-e ígéreteit a közönséggel szemben és műsora megfelel-e a műpártoló közönség kívánságainak? Ime, ez az, a minek mi hiányát érezzük. Társadalmi uton szervekednie kellene egy ilyen színi-bizottságnak, melynek egyetlen lelkes, színpártoló tagja többet tehet a színészet érdekében, mint a városba érkező sa viszonyokat legkevésbé sem ismerő színigazgató.

Mikor ezeket elmondjuk és mindezek

TÁRCZA.

A városba!

Irta: Bodrog Lajos.

Mindig a szemük fénye volt az öregeknek a „kis báróné”. Így hívták, mert olyan nagyon pizizike, olyan érzékeny volt az a piskotalába, filigrán termetű, halványarcsu asszony. Valóságos gyermek volt, még akkor ts, mikor a „kis báró” — az „eximio modo maturus” hirdető bizonyítványt mutatta be az édes mamájának.

Persze, hogy csak azok szemében maradt gyermeknek, a kik mindennap látták, a kik nem vették észre azt a lassu hervadást, a mely olyan kérlelhetlen végzte a harminczes évek utolsó esztendeinek.

Apja, az öreg Korondi Sándor, igazi grand seigneurai közömbösséggel nézte a világ folyását: nem vette hát észre az évek mulását sem. A mióta az országot elvesztették és rengeteg dominiuma, az új földesurak új Magyarországot segítette megalapítani, visszavonult megmaradt ősi kastélyába. A hatalmas jegyenekkel körülülített park mohos kőpadján ült el órák hosszat és mert nem segíthetett a dolgok kérlelhetlen rendjén, méla fűtörésszel segített a rigóknak siratni a nyári fény mulását, őszi lomb hullását.

— Könnyelmű ember, morogta a szomszéd bérlő, Rozgonyi Nánán, a mint a halk fűtőt meghallotta. Még azt sem veszi észre, hogy ezt a kastélyt, ezt a nagy-nagy parkot nem lehet megenni — csak eladni.

És sovárgó pillantásokat vetett a parkot körülvevő, vagy kétszáz hold földre, a renaissance

kastélyra, a magas sudáru fákra. Jól esett hallgatnia, amint a lombokon keresztül suhanó szellő olyan mélabusan mondta: Vége, vége, vége!

Ez a vég már régen kezdődött: még a forradalom idejében. A Korondiak mind nagyon könnyelműek voltak; holmi ideálok: hazaszereget, lovágiaság, becsület többet ért nekük vagyonnál, haszonnál. Ezt az örökséget a vérükkel nyerték; valami vezetés, avitikus kényszer volt ez a szívükben. Vérezni a csatamezőn, elsőnek zászlót tűzni kiostromolt várak falára: ilyesféle liberális nézet szerinti haszontalanságokkal veszélyeztették egészségüket. Az egészségük megmaradt ugyan, — de a dominiumuk elszott.

Mikor az öreg Korondi Sándor a feleségével meg a kis lányával (szép, barna szemű, gesztenye hajú gyermek volt) az ötvenes évek elején erre a kis szigetre visszavonult, vigasztalni kezdte az asszonyt:

— Takarékoskodni fogunk és megtartjuk a mink megmaradt a földindulásból. De azért Ernánknak nem szabad tudnia, hogy szegény lett. Neké ne fájjon semmi. Rangunk, családunk, az ő jövője is megkívánják, hogy Korondi Sándorék ne szökjenek meg a maguk társaságától. Dolgozni fogunk, hogy a mink van, erre is elég legyen.

Korondi Sándorné meg is tartotta híven, a mit megfogadott. Hidegben, melegben, esőben, hóban, utána látott gazdaságának; számolt, ellenőrzött, alkudott, pörölt. Fülön eszte a tolvaj inast, körmére vert az „elszámoló” szakácsnak. Országot tudott volna kormányozni avval az erélyességgel, a melylyel azt a szigetet védte az áradat ellen. A Zrinyi Ilona lelke volt

ebben az asszonyban; talán még a véréből is jutott neki.

A szigetet pedig csakugyan az áradat ellen kellett védelmeznöök.

A kis lányból szép hajadon fejlődött: gyenge, szelíd, filigran testű, ábrándos nézésű. A szomszéd nagyuri kastélyokban hire ment a feslő bimbónak. (de hajb, tudták azt is, hogy a szigetet mindjobban ostromolja az áradat) és a ki a bimbót utovégre is mellére tüzte, régi fényes ösök sarja, az csak a nevet, meg a szívét ajánlhatta fel neki.

Nó megamult dicsőségét — és a jövőreményét.

Ez a dicsőség abban állt, hogy a báró ősei előtt a Zsófia-templomban hajoltak meg a konstantinápolyi patriarchák, mikor a templomon még kereszt ragyogott.

A jövő reménye meg egy nagy bírtokpör szerencsés kimenetele volt.

— Eh, majd megsegíti őket az Isten, vetette el a gondját jó Korondi Sándor. Hiszen ugy szeretik egymást!

Már most többen éltek a szigeten, az öreg méltóságos asszonynak többet is kellett hát dolgoznia. Korondi Sándor maga is munkához látott, a mióta az ilyen szigetekre menekülteknek szabad volt megint dolgozniok. De az ő munkája csak a dignitást emelte — és a jövedelmet fogyasztotta. A hetvenes évek óta szerepelni kezdett a közéletben, és mert nejjével együtt tanult a multtól, beállt ő is a jövő demokráciája munkásának.

Nem is volt akkor igazi nagy ur, a ki takarékpénztárt alapítani, részvénytörházat, papíros malmot építeni nem segített. Az iparé a jövő,

megszívlelésére kérjük a mi hazafias közönségünket, egyúttal még egyszer fel akarjuk hívni a figyelmét szintársulatunk hátralevő néhány előadására. Ha nem is mentjük meg a deficitiztől a derék színgazdától, legalább valamely csökkentjük azt.

M. F.

Márczius 15-ének ünneplése városunkban.

Városunk hazafias közönsége hagyományos kegyelettel ülte meg márczius 15-ének nemzeti ünnepé avatott nagy napját. A *polgári olvasó egylet* ez alkalomból a Leitschuk féle vendéglőben tartotta összejövetelét, hol *Scamossy Béla*, m. kir. adótárnok tartott nagyhatású, hazafias szellemű átlengtet beszédét.

A *Casino* f. hó 15-én ünnepelte társas lakomával saját helyiségében a márcziusi nagy nup évfordulóját. Itt az ünnepi szöveget *Taubinger Rezső* ev. ref. lelkész tartotta, ki magasröptű, eszmékben bővelkedő, gyönyörű beszédben fejtegette márczius idusának örökké emlékezetes tényeit. A gyűjtő, hazafias beszéd, melyet alább közölni szerencsések vagyunk, viharos tetszést aratott, úgy hogy a casino elnöksége *Dr. Lemberger Armin* lapunk fel. szerkesztőjének indítványára elhatározta, hogy a ritka szép beszédet ki fogja nyomtatni és a casinói tagok között szétosztja.

Mélyen Tisztelt Uraim! A mint igazán szegénynek csak az olyan ember mondható, kinek életében nincsen semmi sem, minék említésétől szíve újra meg újra feldoboghatna, minék emléken lelke majd örömmel, majd hálaival elmerenghetne, úgy valamely nemzet is — legyen külömben bármily kicsiny a száma s küzdelmes az élete — csak akkor érezheti magát igazán szegénynek, ha nincs kire néznie, ha nincs multja, nincs története, melyhez vissza-visszatérhetne, hogy fellelkesüljön a virulás ama magas fokán, melyre szerencsés napjaiban emelkedett, vagy felbátorodjék a küzdelem amaz öserégen, melylyel a balsors örvényében is győzni tudott az ellenséges elemeken. Hála a jószágos Gondviselésnek! hogy a magyar ha valaminek, úgy ebben nem szegény, sőt ritka gazdag! Ritka gazdaság — milyennel Európában kevés nép dicsekedhetik: ezérves államiságának története, fényes multja, ez a regébe illő tündér valóság, életet sugárzó szemléletes tanulság, ez a fenségig emelkedő drámai folytonosság, fény és árnyék, bors és derűben egyaránt bővöltes csodás látványszín, harmincz emberöltő régiségben, századokra szóló dicőségben. És a nemzeti nagylét e káprázatos perspectivájában semmikép sem a legkisebb — noha a legfiatalabb az a kor, melynek nincs illőbb, igazabb és jellemzetesebb neve, mint: a magyar nemzet újjászülemelésének korszaka, e század második negyedében. Új honfoglalás ez: birtokbavétele a nemzeti öntudat el-

parlagiasodott földjeinek s rajta szellemi, erkölcsi kvalitásoknak, nemzeti idealoknak harci jelvényül való kiképzése. Dúsgazdag e kor eseményekben, melyeknek nagy emléke hevesebben dologtatja meg minden magyar szívet; alakok intenek felénk, melyeknek megjelenése a csodással határos; államférfiak és honfiak tűnnek elő, kiket a legnagyobb nemzetek is méltán tisztelni tanultak, sőt megirigyelték s kiket örömkönnyes szemmel, nemcsönözettől dobbanó szívvel magáéink vall a magyar: tüneményes jelenségek támadnak fel, melyeknek tündöklése úgy lepte meg ez ámuló művelt világot mintha az Istenség mindenható keze az ég boltozatán egyszerre és váratlan helyen új eszillagzatokat támasztott volna fel, oly nagyokat és ragyogókat, hogy világosságuk fényt árasztana két világra, az ó és új világ határára. Annyi ósz, erény és akarat, annyi lángész, jellem és nagyság fog kezét nemzetelölözítő munkára abban a korban, hogy ezen, ősi erkölستől ragyogó látványon felélénkül a szem, feldobban a szív s ujjongva mondja az ajk: „Nem korhad el a törzsök, mely ilyen ágakat hajt, nem haldoklik a nemzet, melynek ilyen fia születnek.” A közélet terén, a béke áldásos munkáiban, a harc kemény-tusáiban, a tudomány, irodalom s költészet ápolásában oly páratlan gárdája vetelkedik a nagyoknak és jeleseknek, hogy róluk hallgatni, lelküket megérteni nem akarni nemesak hátatlanság, de veszteség is volna ösztönző idealokra szoruló korunkra nézve. Önmagát növeli a nemzet, mely tisztelni tudja nagyjait. S ők bizonyára nagyok voltak: méltók rá, hogy halhatatlanok legyenek a nemzet hálás szívében. Halhatatlanságuk záloga: nagy lelküknek örök érvényű példája. Örökké fog fényleni ama gondviselésbe vetett hitök, melyeket, a becsületesen törekvőket, a nemzeti ügy diadalában kételkedni nem engedte: a haladó idővel mindinkább szentesülni fog áldozatkész tetteik nagy emléke, melylyel a nemzeti nagyság templomát a megújuló Sion mintájára egyik kezökkel építették, a másikkal védelmezték; diadalmaszkodni fog időn és enyészeten testvériségüknek ama melegengető szeretete, melylyel e hon minden fiát belökre ölelék s a kivivott szabadság áldásaiban egyenlőkép részesítették. Ez, melyen tisztelt Uraim! ez és semmi más amaz idők örök revalitója, maradó eszmei tartalma; ez az ibolyáz márczius évről évre visszatérő magasztos evangélioma: ez ad örök bált a márczius Idusának. 1848 ban a hazafiság márnornapjának, mert a miről ez prédikál, az szintén csak ez egyszerű s megható háromság: a honfíhtnek a nemzet ifjúságában ellenállhatlan fellángolása, az ennek nyomán felpezsdülő tettvágy s aztán testvéri ölelkezés!

Engedjék meg azért, uraim, hogy a midőn ez ünnepé magasztosult napon a Casino mélyen tisztelt Elnökségének ezennel is tiszteletteljesen megköszönt bizalmából szólan szerencsés vagyok — azt a hitet, áldozatkészséget és testvérszeretetet méltassam néhány, meleg szívből jövő szóval, mely akkoraz istenadta szabadság eszméjétől ihlette delejes áramként járta át és kötö össze Magyarország népet az istenfiak szabad nemzetévé.

(Folytatása következik.)

ez menti meg Magyarországot. Hogy ne sietett volna Korondi Sándor a vejjével együtt megmenteni a hazát? Hiszen könnyebb is volt, nem is járt annyi veszedelemmel, mint akkor. Csakhogy hajh! ehhez a mentéshez nem értettek semmit.

— Visszaszerezük az ősi dominiót, mondta a vérmes reményű öreg méltóságos ur, Ernácskánk (így nevezte még most is a kis bárónét, pedig növendékfia volt már a hervadó asszony-nak) hadd legyen igazi urasszony, tündököljön a nagy világban — és ne csak a szomszédos kastélyok zsúrjain. Tudom, hogy szívesen látnak bennünket itt, — de érzem, hogy sajnálnak is. Mindjobbán sajnálnak; ezt pedig a mi Ernácskánk nem szabad észrevennie. Hova lenne akkor boldog büszkesége, a melylyel edesanyja mellett a nőköl a zsúrjainkon? Nem, nem, neki nem szabad megtudnia, hogy szegények vagyunk. Nem tudta eddig, ne is tudja ezután sem, hogy reá nézve a park fái tul végződik a világ. Olyan gyenge és olyan büszke, (az anyjától örökölte, gondolta és felragyogott a szeme, amint gondolta) — a halála lenne, ha megtudná. Csak azt szabad megtudnia, hogy szegények voltunk!

A két férfi kezét szoritott! Milyen boldog lesz majd az a kis, büszke asszony, aki sohasem tudta, hogy szegény!

Jó öreg Korondi Sándor az ő rettenetes naivitásával beállt tehát a veje tanácsadójának, hogy megteremtsek a magyar ipart — és a demokraczia becsületes munkájával helyreállítsák családjuk régi fényét.

Valakinek, vagy valakiknek csakugyan nagyon sokat kellett is nyerni ezzel a becsületes munkával; mert hát nagy veszteségek nem eshetnek meg nagy nyereségek nélkül.

Csakhogy Korondiék a vesztesek közt voltak.

A demokraczia munkája volt az a szélvihar, a mely a hősi asszonykezekről védett szigetre rázúdította az annyiszor visszaszoritott özönvizet.

— Eladunk mindent, rögtön, azonnal, mondotta könnyes szemekkel az öreg méltóságos asszony. Így még kaphatunk valamelyes árt, mert nem tudják meg, hogy el kell adnunk mindent. Szegény Ernánk, szegény jó kis leányunk! Olyan boldog volt fiatal ebben a kastélyban, ebben a parkban, ebben az ősi fészekben! Hova menjünk, hova meneküljünk? Hogyan mondjuk meg a mi beteges, kis szegényünknek?

És az erős, hatalmas asszony ráborult az ura keblére és ott sirt keservesen.

A mikor valaki megérintette az arcát,

A „kis báróné” volt.

De mintha megnőtt volna, A mint az öreg asszony hirtelen megfordult, ott állt előtte kigyenesedve, mosolygva, magasztosan...

— Régóta láttam a kálvariát, a melyen haladtatok. Boldog voltam mégis, hogy ti ne legyetek boldogtalanok. Azután meg — öreg asszony vagyok már én is, miért ne raknátok rám is a terhet? Csak a fiam ne tudjon meg semmit. Azt mondját majd neki, hogy, mert a jogot nyilvánosan kell hallgatnia, tanulmányainak ellenőrzése végett mindannyian a városba költöznök.

A park árnyékos fasorai között éppen akkor pillantotta meg az eximio modo maturus fiatal embert.

— Géza, Géza, kiáltott eleje tapsoló örömmel, nagymama megengedte, nagymama beleegyezett! Nem mégy magad abba a csunya, idegen városba; mindannyian veled megyünk!

Helybeli és vidéki hírek.

A bajai szabadelvű párt elnöksége a következő felhívást intézte a szabadelvű választókhoz: Felhívás. Bajai város központi választmányja az időközi országgyűlési képviselőválasztást folyó évi márczius hó 20-ik napjára kitűzvé, hazafias tisztelettel felkérjük a szabadelvű párti választókat, hogy nevezett napon reggel 8 órakor a választási helyiségben (városi székház, 2. számú terem) minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek, hogy partunk mélyen tisztelt jelöltjét, *Dr. Plósz Sándor* m. kir. igazságügyminister urat Baja város országgyűlési képviselőjévé egyvételű lelkesedéssel kiküldhassuk. Baján, 1899. évi márczius hó 16. A szabadelvű párt elnöksége.

A helybeli m. kir. tanítóképző-intézet ifj. önképző köre márczius 15-ét a következő műsorral ünnepelte meg: 1. *Zongora a dal, Hubaytól.* Előadta az ifjúsági énekkar. — 2. *Alkalmi beszéd.* Tartotta Pakay Károly IV. o. tanítónövendék, az Önképző-kör ifj. elnöke. — 3. *Poémes Hongrois.* *Hubaytól. A beduin imája. Saphirtól.* Hegedűn előadta Lachovicz Akos IV. o. tn. Zongorán kísérté Rettinger Vilmos IV. o. tan. — 4. *Vándor-madár.* *Ábrányi Emiltől.* Szavaltá Forray János I. o. tn. — 5. *Világosi cimbalmos. Sípóss. Antaltól.* Zongorán előadta Janosics Antal I. o. tn. — 6. *Arad.* *Vároly Antaltól.* Szavaltá Lachovicz Akos IV. o. tn. — 7. *Battyáni-induló. Müllertől.* Előadta az ifjúsági zenekar.

Hálaadó istentisztelet. A helybeli 48-as honvédek márczius 15-ének évfordulója alkalmából szerdán d. e. 9 órakor a róm. kath. plébánia templomban hálaadó istentiszteletet tartottak. Este pedig Koós István vendéglőjében gyűltek egybe ünnepi lakomára, hol az ünnepi beszédet *Buday István* tartotta.

Jubileumi ünnepély. A bajai kir. járásbírószág tisztikara köztiszteletben álló telekönnyvezetője *Báldy László* urnak tisztelére államszolgálatának negyed százados jubileuma alkalmából f. évi márczius hó 24-én esti 7 1/2 órakor a Casino helyiségében társas díszvacserőt rendez. Az estély bizonyára nagy látogatotásnak fog örvendeni, mert a derek tisztviselő előzőeken, rokonszenves modora által általános szeretettel érdemelt ki.

A bajai kath. legényegylet f. hó 25-én d. n. 4 órakor saját helyiségében tartja rendes közgyűlést, melyre az érdeklődőket s a n. c. közönséget tisztelettel meghívja az egyleti előjáróság. — Targyorozat: Elnöki megnyitó. — Pénztárnoki, könyvtárnoki s dékani jelentések. — Költségvetés jóváhagyása. — Az új választmány bemutatása s megerősítése. — Az új tisztviselők megválasztása. Egyéb indítványok. Az egyleti előjáróság.

Ügyvédi kamarai hírek. A szabadkai ügyvédi kamara *Szabó Alajos* és *Barasics József* volt bajai ügyvédek elhalálozásuk folytán az ügyvédekről vezetett lajstromból törölte és az előbbinek irodájára részére ügygondnokul *Dr. Nikolausz Béla*, utobbinak irodájára részére pedig *Dr. Fischhoff Zsigmond* ügyvédet rendelt ki. *Szűts Mihály* ügyvédet pedig Pest Szent István székhelyen az ügyvédekről vezetett lajstromába folytatólag felvette.

Tömeges kitérés. Szántova bács megyei község lakosságának katolikus hívői, — lelketlen igazság folytán — mert nem "kelltek nekik a magyar hitszónoklat — mintegy 800-an otthagyták ősi vallásukat s áttértek a görög keleti vallásra. Az átkeresztelés vasárnap ment végbe, a zombori archimandrita Kupuszároviés hét segédlelkészszel végezte a szertartást nagy ünnepség között. Az új hívők részére Brankovics patriárka 1000 frtot küldött, ebből a hívők — miután templomuk nincsen — egy magánháztól bérletet ki, hol naponként összejönnek imádkozni, és a patriárka egy papot rendelt ki, aki állandóan ott fog tartózkodni és oktatni fogja új híveit. Az egész szertartás minden rendezavarás nélkül folyt le, csak este a római katolikus plébános ablakait verték be, a tetteseket a csendőrség nyomozza.

Halálozás. *Id. Tellér Frigyes*, kiérd. kir. bir. végrehajtó f. hó 14-én, élete 75-ik és boldog házassága 50-ik évében elhalt. A derek férfit f. hó 15-én temették a közönség nagy részvéte mellett.

A bajai ipartestület 1898. évi kimutatása. Bevétel volt 3667'82 frt, kiadás 2791'70 frt. Felesleg, mint maradvány tehát 876'12 frt. Békéltető bizottság 27 esetben hivatott egybe, és 17 esetben sikerült is a békéltetés, míg 10 esetben döntés hozott.

Leégett kincstári erdő. Szántova község határában levő kincstári erdő f. hó 5-én kigyulladt és nagy része leégett. A tűz tovatérjedésének megakadályozása céljából, Szántova és Beregh község lakossága nagy számban segédkezett. A tűz Kovács György szántovai lakos gondatlansága folytán keletkezett. A kár körülbelül 600 frt.

Borhamisítások Jankovácson. A bünöknek is meg van a maguk divatjuk. Már régebben értesültünk arról, hogy Jankovácson a parasztgazdák között divatba jött az Engelbetőség, mert ők is megtanulták azt, hogy nemesak vízből, hanem szőlőből is lehet bort csinálni. Sok helyen vizsgálatot tartottak és meggyőződtek arról, hogy a parasztgazdák nagy ügyességgel lesték el a borhamisítás titkát. Hát csakugyan a század vége felé haladunk, ha már Jankovácson is hamisítanak borokat.

Halálozás. Olay Lajos országgyűlési képviselőt súlyos csapás érte. Neje, született Allaga Izabella, csütörtökön este 7 órakeresztül szünetelt után meghalt életének 54-ik, házasságának 31-ik évében. A megboldogult leánya volt Allaga Imréné, városunk boldog emlékü főjegyzőjének. Az elhunytat férjén, Olay Lajoson kívül egyetlen leánya, Olay Leona, Györfly Gyula országgyűlési képviselő neje és testvérei Csíhás Benőné és Allaga Ottó ügyvéd is gyászolják. A temetés szombaton délután ment végbe.

Gyilkosság Bezdánban. Ivakits Jevkó és Ivakits Nyika bodrog monostorszegi legények egyik 16 éves a másik 24 éves, f. hó 8-án sógorukat, mert az unéjüköt megverte, forgópisztolyal 3 szor meglőtték. Mind a három lövés talált. — A megsérült állapota aggasztó. — Maté m. kir. csendőrmester bezdáni őrsvezető ügyességének köszönhető, hogy a fiatal gyilkosokat még az nap délután megfogták s f. hó 9-én a zombori kir. ügyészséghez kísérték be, hol méltó büntetésüket várják.

Tűzvész Titelen. F. hó 3-án délután óriási szél mellett a község északi sarkán Vloh Zsiván házában eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, mely a községet elhamvasztással fenyegette, amennyiben a szél a községet egész hosszában fújta keresztül és az oltáshoz szükséges vizet a vész színhelyétől mintegy két kilométernyi távolságban fekvő Tisza folyamból lehetett beszerezni, mert a közelben fekvő közös kutak a száraz tél következtében igen kevés vizet tartalmaztak. A tűznél három lakóház és nagyobb mennyiségű takarmány, két ló és több háziállat lett a láng martalékává. A vészt három órai erős küzdelem után sikerült lokalizálni, mely érdem dr. Thurszky Pál járásorvost, önkéntes tűzoltó főparancsnokot illeti, ki a helyszínen megjelenésén, emberfeletti munkát végzett. Elismerést érdemel továbbá Vécsey Károly járásbírói tisztviselő, ki egy szegény özvegy asszony égő házába behatolva, annak összes bútorait megmentette; a község lakosságát, mely kecsi szamra hordotta a nagy távolságból a vizet anélkül, hogy erre a hatóság felhívta volna.

CSARNOK.

Emlény

Tanodai Pályalombokbul.

Kolmár József, tanár vezérlete alatt szerkeszté

A Bajai Főgymnasiunai Ifjúság.

Irtá: Krónikás.

Sohasem ragadom meg oly igaz örömmel a tollat, mint akkor, ha a régi Baja szociális életéből sikerül egy adatot felelevenítenem. Abból a régi, kedélyes Bajából, melyben még oly kedvesek, oly naivak voltak az emberek, amelyben még oly örömtől telt a költészet, a magyarság, a hazafiasság ápolásában. Persze a hazafiasság, a magyarság, ápolása miatt ma sem panaszkodhatunk, de mégis egészen másképpen volt ez akkor.

A szegedi állami főreáliskola önképző körének könyvtárában egy kedves, régi emlékekkel telt könyvet találtam, mely a fenti cím alatt jelent meg nálunk az 1858-ik évben Mederschitzky Ignatz könyvnyomdájában. A főgymnasium egyik volt tanára szerkesztette az akkori önképző kör közreműködésével. Bizony, ugylátszik, hogy az akkori önképző körök intenzívebb szellemi tevékenységet fejtettek ki, mint a maiak, mert azok termékeikkel a nyilvánosság elé is bátorkodtak lépni.

Sok név van a régi könyvecskében, egyike-másika híres ember is lett, mint Szulik József, ki mint költő jó hírnévre tett szert. Sokan elhaltak, sokan ismeretlenek már.

De van ezen „költők” csoportjában egy-két név, kiket mindannyian jól ismerünk, kiknek viselői ma is itt élnek közöttünk és akik bizonyára örömmel fogják ifjúkori „bűneiket” ismét elolvasni és lelki szemek előtt meg fog jelenni ismét az ifjúkor reményekkel telt, csalóka képe.

A könyv Vörösmarty Mihály emlékének volt szentelve és tiszta jövedelme egy Vörösmarty-alap javára volt fordítandó.

A könyv Kolmár József tanár, szép disztichonjával kezdődik, ki imígy buzdítja a költői lelkületű ifjakat:

Kell, hogy zengjen a lant hazaszerte az ifjú
kezekben:

Nyelveljen nemzet élni, enyészni szokott.

Szulik József, a később jó hírű költő így ír a Baját romba döntött nagy tűzvészről:

Por-, hamuvá dönté a lángözön egykor e várost,
És gyászolt ridegen s gyászola népe vele
Am mit a láng elvett, láng szorgalma újra
megadta:

Mint Phönix ifjan fölkele hamvaiból.

Beck Hugó, most kuriai bíró, szintén egy szép disztichonnal gyarapítja a kötet tartalmát:

Karakó sirverse.

Itt fekszik Karakó, nagy férfai ősi hazának;
Szörnyű nagy vala ő: szinte egy öre kinyúlt.

Szutrély Lipót, most ügyvéd és takarékpénztári igazgató a következő verset írta:

Az árva.

Lement a nap, szelid
Sugára elhala,
S a földre ráborult
Az éjnek fátyola,
Szelid éj fátyola,
Biborral beszegve,
S csillagok tűzével
Gazdagon himezve.

Berkemnek árnyiban
Borongva járok én;
A szél enyelgve lejt
A sárga lomb fején;
Suttog rá a levél,
Beszéde fájdalom,
Miként ha mondaná;
Zöld színem fájlalom!

A mint megyek tovább,
Bus könyet hullatok;
Hiszen én is olyan
Boldogtalan vagyok.
Sir a liget, mert nincs
Ékes lombozalja;
Én meg, mert anyámat
Sirhalom borítja!

Schmausz Endre, városunk és Szabadka főispánja, ki akkor a főgymnasium VII. osztályába járt szintén verset írt.

Isten a természetben.

Mi baj, mi égi érezt
Ébreszt fel engemet?
S a regkorányt szendereből
Mi zaj riasztja föl?
Van, mintha angyalok kara
Mennyei himnuszt mondana!

Zászlókkal ékes népsereg
Istent imádni megy,
Megköszönni az életet,
Rebég szent éneket:
„Szent vagy, Uram, mind örökké,
Ki eget, földet teremtel!”

A völgy ezüstös esermelye
Figyel az énekre,
S hallatszik egy-egy locsbanás,
Mint bus fohászkodás,
Melyet tört emberkelekből
Bú és fájdalom szakaszt föl.

Hol előbb az ég azurját
Csillagfény szöve át,
Ott most kicsiny pacsirta leug,
S dalában elmereng;
S ha megszűnik dicső dala,
Fölzeng a testvérek kara.

Egyház a természet maga,
Az ég boltozatja;
Oltár a sok apró halom,
Melyre zöld bársonyt von,
Ezer virággal átszőve,
A hatalmas Isten keze.

Oltárképül pedig fölé
Szent keresztünk tűzé,
Mellé gyertyákul tűznapot,
S csillagfényt adott,
Melyek égi szent trónusát
Szüntelen körül ragyogják.

Éneklő karban sincs hiány:
Pacsirta, csalogány
Szivrendítőben dallanak,
Mint sok bűnös ajak;
Szentelt viz is van ott szerte
Nyílt virágzemekbe hintve.

A nép buzgó áhitata
Özönében uszva
S együtt érezve szent imát
Az ég felé bocsát;
Mert lehet-e szebb érezt,
Mint szabadban áldni Istent?

Szent áradatként egyre foly
A dal száz hívő ajakról:
„Szent vagy, Uram, mindörökké,
Ki eget, földet teremtel!”
S rá visszhangzik liget, erdő:
„Mind örökké, mind örökké!”

Végül felelevenítjük még az akkor szintén a hetedik osztályt végzett Scultéy István, most árvaszéki helyettes elnöknek versét.

Télen.

Elhullott az erdő
Sárga koszorúja,

A vidor természet
Fordult téli búra.

Fürj, kakuk megnémult
Szíve bánatában,
A pompás természet
Elpusztulásában.

Lepék helyett röpit
Az ég höpelyheket,
S a föld vén fejére
Varr gyász szemfödelet.

Nyugodjál csöndesen,
Isten nagy halottja!
Fölkelt nem sokára
A tavasz fuvalma.

Oh de az én szívem,
Ha majd sir éje fed,
Nyíló tavaszodnak
Többé nem örülhet!

Bizony azóta elmúltak az ifjúkor bohó évei és a hosszú negyven esztendő nem haladt át nyom nélkül az egykor oly lelkes ifjakon. És ha ma visszaidézem emlékübe azon bizonyára kellemesen lezajlott órákat, nem egynek fog könny gyülni a szemébe és nem egy fogja gondolni, hogy daczára annak, miszerint elérte már azt a polezot, melyre emelkedni minden férfiú becsvágyát kielégítheti, hogy ennek daczára bizony mégis szívesen visszacsérlelné.

Szinészet.

Szombaton, márcz. hó 11-én a „Diplomás Kisasszonyok”. Ugy az előadás menete, mint a játékok nyilvánult összhang olyan volt, aminőt még eddig kevésszer láttunk. Pálffy Nina, Deák Peter és Nógrádiné valósággal elragadták a közönséget. Minden egyes megjelenésükkel zajos tapsot vívtak ki, mely taps szinte frenetikusá vált, midőn Galyasi Paula, mint Oceánia megjelent, és remek tánczával olyannyira kiérdemelte a tetszést, hogy jelenését ismételnie kellett. A többi szereplőkről kevés mondani valónk van.

Vasárnap, két előadás volt. Délután gyermek előadásban a „Hőfőherke” került színpadra, este pedig Herczegh Ferenc szellemű színparkázó vígjátékát „A Gyurkovits leányok”,-at adták elő elvígve telt ház előtt. Volt alkalmunk a közel múltban e darabot a budapesti magyar színházban látni és mondhatjuk, hogy a vasárnapi előadás nem maradt nagyon mögötte a budapestinek. Dulits Marika oly elragadóan bájos és kedves Miczi volt, annyi leleményességgel és ügyességgel segédkezett Horkai Ferenc nővérei férjhez adásában, hogy a közönség minden jelenetében viharos tapsal tüntette ki. Batosiné kintőn alakította Gyurkovicsné, Nógrádiné elegáns Katinka volt és a többi női szereplők is kifogástalanul játszottak. A férfiak közül első helyen említjük B. Szabó Józsefet, (Horkay Feri) ki nehéz szerepét eredeti felfogással mindvégig kintőn játszotta, derekasan álltak meg helyüket Németh, ki a társulat egyik legképzettebb színésze, jók voltak Szalóki (Gida) Batosi (Sándorffy) és a többiek is. — Ugy látszik Herczegh népszerűsége vonzotta a közönséget a színházba és azért nem eléggé ajánlhatjuk a direktornak, hogy a színpad kerüli darabok megválasztásában óvatos legyen.

Hétfőn, „Rocambole”-t adtak Ponson du Terrail hírhedt rémregényének drámai kivonatát. Minden jelenésben egy-egy gyilkosság és 15 levél jellemzik a darabot. Bizony nem szívesen említjük itt fel ezen előadást, mert sehogysem tudjuk helyeselni, hogy ilyen darabot tűz ki az igazgató a repertoírira. A három és fél óráig tartott előadás tartama alatt csupán csak egy-szer hangzott fel a tetszésnek valami csekély moraja, akkor, midőn Batosi, mint Rocambole a megőrülési jelenetet játszotta.

Kedden, az „Oroszlánvadász” ment kintő színreposztással és igen nagy sikerrel. Talán ez az első este, midőn mind a szereplőkről kivétel nélkül dicsérlettel nyilatkozhatunk és bizonynyal az első est, hogy Szalóki mindvégig tetszett. Remek hatást ért el Galyasi Paula, ez a temperamentumos, ügyes, fiatal színésznő, kinek még nagy jövőt jósolunk. Szabó, mint mindig, úgy ez este is kintő volt, és Környei, mint Tupin is jól adta szerepét. Pálffy Nina, mint Gaston egyenesen elragadó volt. Nagy tetszést ért el Deák Pé-

ter Brisson szerepében különösen egy betéttel, melyben régi szokáshoz híven a helyi viszonyokat kritizálta.

Szerdán, Márczius 15-én, a szabadság újra-ébredésének évfordulóján Rákosi Jenő és Beöthy László drámai hatásokban gazdag, pompás darabjuk az „*Aranylakodalom*” került színpadra. A közönség, mely ez alkalommal szakítva hagyományos szokásával, zsufozásig töltötte meg a termet a márcziusi események felelevenítése hatása alatt lelkes hangulatban nézte végig a gyönyörű, hazafias darabot, a mely élénkségevel mindvégig lekötötte figyelmét, különösen a piski hid jelenete. egész zajos tapsvihart idézett elő. A színészek is áthatva a darab tartalmától, nagy igyekezettel iparkodtak a darab szépségét érvényre juttatni. Gyönyörűen oldotta meg nehéz feladatát *Katalin*, (Tölvölgyi M.) ki a hazaszeretet és a hitvesi hűség önfeláldozó példája által könnyeket sajtolt ki a jelenlevők szeméből. Ugyaníly hatást ért el méltó partnere (Bátosi E.) azon jelenetében, a midőn mint ősz altábornagy az ő aranylakodalmán, hű hitvesétől ajándékkul kapott titolsó, magyar zászlónak tépett, foszlányos rongyait esőkölgatja. Simon Jenő nagy hévvel szavalta el Petőfi „Talpra magyar”-ját. Folytonos derűtséget idéztek elő, *Deák Péter* és *Szalóki Dezső*. Amaz a hazájáért mindenét feláldozni kész, becsületes „Krausz bácsi” szerepében, amaz pedig, mint a bár idegen ajku de szívében magyar érzelmű hű „Mikulák Janó”. Igen szépen és hatásosan énekelte *Karácsonyi Mariska*. A többi szereplők is mind nemes igyekezettel iparkodtak a darab sikerét emelni.

Csütörtökön, „*Hoffmann meséit*” adták csekély számu közönség jelenlétében, dacára annak hogy a darab híre maga is megérdemelte volna, hogy az egész nézőtér megteljen. Kellemetlenül hatott a közönségre, hogy *Szabó* szerepét, kiben az est sikerének biztosítékát láttuk, ennek betegsége folytán *Németh* vette át, ki azonban dacára a hirtelen „beugrának” elég jól megállotta helyét. *Galyasi Pauláról* nem szükséges mindennap külön elismeréssel nyilatkoznunk, s ma is, mint mindig kitűnő s elbájoló volt. *Pálffy Nina* e darabban is az est hősnője volt s bizony megérdemelné hogy a közönség ha az ő nevét látja kiírva, megtöltse a házat. Igen jó volt *Izsó* is, ki ezuttal jobban játszott mint valaha. Az egész előadásról dicserőleg kell megemlékeznünk, csupán a *Mirakel* (Környei) maszkját találtuk kissé nagyon is tulzottnak.

Árverési hirdetés.

A bajai 1270. betétben írt, a vancza-gai dülöhen fekvő 10 cath. hold **Kiegerl János** féle szőlő és szántóföld 1899. évi márczius hó 21-én d. u. 3 órakor **Dr. Koller Imre** ügyvédi irodájában tartandó árverésen (Haynald-utca 556. sz. a.) a folyó gazdasági évre 160 frt. kikiáltási ár mellett haszonbérbe fog adatni. Közelebbi feltételek ugyanott megtekinthetők.

Baja, 1889. márczius 17.

Trubschaw Arthur
zár gondnok.

Eladó ház.

A Szegedi-úton (Katona város) 100. szám alatt lévő

ház

melynek padlása magtár, áll 3 szoba, konyha, éléskamra, fáskamra, félszer és egy nagy istállóból, jutányos áron eladó.

Bővebb tudósítást ad

Pfeil Paulina.

(Eötvös-József utca, Scherer-féle ház.)

Szerencse kell az embernek!

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték I. oszt. sorsjegyei már kiadattak és mi az időközben előjegyzett megrendelések eszközlését megkezdtük. A nagymérvű szerencse eredményeinek köszönhetjük, hogy hozzánk oly nagy számban érkeznek megrendelések.

Miután Fortuna már előzetesen is kedveskedett nekünk, most újbol szerencsénk volt, amennyiben a mostani 3. és 4. osztálynál a 80.000 és 90.000 koronás főnyereményeket mi fizettük ki vevőinknek. Nem is egészen 1 1/2 év alatt nálunk körülbelül egy és fél millió koronát nyertek.

Szigoruan reális és pontos kiszolgálásunknál fogva vevőinknél bel- és külföldön a legnagyobb bizalmat nyertük el.

Ennélfogva kérjük, hogy ujonnan belépő vevőink is ajándékozzanak meg bizalmukkal és kíséreljék meg szerencsájuk megalapítását egy sorsjegynek minél előbbi megrendelése által.

Tanácsos a megrendelést minél előbb beküldeni hozzánk, mert így előreláthatólag abban a helyzetben leszünk, hogy a rendelést azonnal eszközljük, ha a megbízást f. é. márczius hó 30-ig kézhez kapjuk.

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték tervének beosztása ugyanaz, mint a harmadiknál volt és a 6. osztályban huzás alá kerülő nyeremények sorozatát alant közöljük.

A betétek is ugyanazok maradtak és az I. osztály sorsjegyeinek ára a következő: 1/1 eredeti sorsjegy 6 frt., 1/2 eredeti sorsjegy 3 frt., 1/4 eredeti sorsjegy 1 frt 50., 1/8 eredeti sorsjegy frt — .75.

A befizetések postautalványon küldhetők, vagy mi utánvétellel küldjük a sorsjegyeket.

A magyar királyi szabad. osztálysorsjáték 50,000 nyereménye a következő. A hivataloz tervezet 9. §. értelmében szerencsés esetben 1,000,000 korona. A főnyeremények: különösen 1 jutalom 600.000 korona, 1 főnyeremény 400.000 korona, 1 nyeremény 200.000 korona, 2 nyeremény á 100.000 kor. — 200.000, 1 nyeremény á 90.000 korona, 1 nyeremény á 80.000 korona, 1 nyeremény á 70.000 korona, 2 nyeremény á 60.000 korona 120.000, 1 nyeremény á 40.000 kor., 5 nyeremény á 30.000 korona 150.000, 1 nyeremény á 25.000 korona, 7 nyeremény á 20.000 kor. 140.000, 3 nyeremény á 15.000 kor. 45.000, 31 nyeremény á 10.000 kor. 310.000, 67 nyeremény á 5.000 kor. 335.000, 3 nyeremény á 3.000 kor. 9.000, 432 nyeremény á 2.000 korona 864.000, 763 nyeremény á 1.000 kor. 763.000, 1238 nyeremény á 500 kor 619.000, 90 nyeremény á 300 kor. 27.000, 31700 nyeremény á 200 kor. 6.340.000, 3900 nyeremény á 170 kor. 663.000, 4900 nyeremény á 130 kor. 637.000, 50 nyeremény á 100 kor. 5.000, 3900 nyeremény á 80 korona 312.000, 2900 nyeremény á 40 korona 116.000, 50,000 nyeremény és jutalom 13.160,000 korona értékben, melyek hat osztályban sorsoltatnak ki és készpénzben lesznek fizetve, csak hogy szerencse kell az embernek!

Török A. és Társa

NEMZETKÖZI SORSJEGYIRODA

A M. KIR. SZABAD. OSZTÁLYSORSJÁTEK FŐELÁRUSÍTÓJA

Budapest, Váci-körút 4A.

Husvétii ajándékok legolcsóbban kaphatók.

Ujóra-, ékszer- és kina ezüst üzlet Baján,

A városháza épületében.

Rákosi Lipót,
műórás.

Ajánlja dús raktárát arany-, ezüst- és fali órákban, valamint mindennemű ékszereket és

kina ezüst árukat a

legjutányosabb árak mellett.

Regi órákat, lánczokat és ékszereket a legmagasabb árban becserelek.

Mindenemű javítások írásbeli jótállás mellett a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a fővárosban hosszabb ideig tett tapasztalataim folytán raktáramat

SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ KEMÉNYFA-BUTOROKKAL

rendeztem be, melyek csinos kivitelei- és tartósságáért kezeskedem. — Vállalkozom különböző stíli butorok elkészítésére u. m.: angol, barock, renaissance, empire, ó-német, magyar, ébenfa rézbetétekkel stb. stb., továbbá elvállalok épületmunkákat, falburkolatokat, iskola-, templom-, gyógyszer-tár- és bolti berendezéseket, oltárokat, kirakatokat, ugyszintén tekeasztalokat (kegel és karambolra.)

Tekeasztalok áthuzását és átalakítását helyben és vidéken elvállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

INCZÉDI BÉLA
asztalos

Baján, fő-utca 138. szám Diczen di-féle házban.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tag-szagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Le Griffon

valódi franciaia

szivar-kapapir és füvety.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Olcso keritések!

Olcso keritések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára
Budapesten, VIII., Üllői-ut 48.

Gyárt és szállít: gép- és kézi-sodronyfonatokat tüskés-sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcso árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén díszes virággy és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá: föld- és kavicsrostákat; magtár- ablakrostélyokat; szikrafogókat; gabona választóhengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpennyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostákba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás!

Egy jó házból való fiú

tanonczul

felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Attila kerékpárok világhirűek.

Európának legtökéletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

G y á r a k: Dresda, Berlin, Hannover, Teplitz

Ajánlatok: a magyarországi vezérképviselettséghez, Budapest, VIII., Józsefkörut 36.

Attila kerékpárművek **Kretzschmár & társa.**

CZERNY-féle

OSAN

Legjobb a száznak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszerekét.

OSAN-szajvíz üvegekben Ára 88 kr.

OSAN-fogpor dobozokban Ára 44 kr.

CZERNY-féle Keleti-

A legjobb és legolcsóbb szappan. 1 üveg 1 frt, hosszalvó Balssamin-szappan 80 kr.

RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

Tanningene

a legjobb HAJFESTŐZSER sötétzókára, barnára, és feketésre. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényesen védre, lelkismeretesen megvizsgálva, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-féle HÁZOR-gyógyszertárban Váci-körut 17., továbbá minden gyógyszer-tárban, droguáriákban és partünetekben. Szűkös utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincsen, írti cégek egyikéhez, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céggel intezendők. Prospektus ingyen.

KITÉNYTÉNY: London, Párizs, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

Bajai raktár: Hoffenreich Károly Konst. gyógyszer-tára.

VALÓDI

LINOLEUM
PADLÓZOMÁNCZ

Fontos háziasszonyoknak!

puha padlóra minden színben

Törv. védve.

Nincs többé ragadós szobapadló! Linoleum padlózománcz egy óra alatt keményre szárad, gyönyörű fénye van és elérhetlen tartóssága.

Többször megtörtént, hogy az Eisenstädter-féle Linoleum helyett utánzatokat kaptak a vevők, figyelmeztetjük tehát a t. vevő közönséget, hogy mindig és csakis Eisenstädter-féle Linoleumot kérjen a vas lovag védjeggyel.

LAKK- ÉS FESTÉKGYÁR
EISENSTÄDTER TESTVÉREK, Bécs.

Baján kapható:

Gludovátz Ferencz utóda

és
Lerner Antal uraknál.

HIRDETMIÉNY.

Nagy választékban levő, szép példányu, korai termőképességgel bíró **gyümölcsfa csemetéimet**, ugyszintén **szőlővesszőimet**, nem különben **saját termésű tisztán kezelt ó és 1898. évi termésű borom**, végül a telepemen előállított **borcognacom**, **barackcognacom** és **tiszta törköly pálinkám** eladását van szerencsém közhírré tenni.

A megrendelések alulírott nál, **Dallmann Benő** helybeli kereskedő úrnál, vagy a telepemen, a hol alább említett tárgyak ki is szolgáltatnak, eszközölhetők.

1. A gyümölcsfa csemeték ára darabonként	—	frt 30	kr.	} Sima vessző.
2. Nemes Kádárka szőlővessző ára 1000 darabonként	3	frt —	kr.	
3. Olaszrizlingi, nagyburgundi, zierfandli és bakator szőlővessző 1000 darabonként	4	frt —	kr.	
4. Fehér chasselas 1000 darabonként	5	frt —	kr.	
5. Piros chasselas	8	frt —	kr.	
6. Passatutti és piros muskotály 1000 darabonként	15	frt —	kr.	
7. Az elgyökereztetett vessző 1000 darabonként több 3 forinttal.				
8. Gyökeres olaszrizling 1000 drb.	10	frt —	kr.	

➡ Nagyobb megrendeléseknél árkedvezmény. ➡

9. Törköly pálinka 1 literes üveggel	1	frt —	kr.	} <small>Kicsiben csak Dallmann úrnál kapható.</small>
10. Bor cognac $\frac{7}{10}$ „ „	1	frt 50	kr.	
11. Barack cognac $\frac{7}{10}$ „ „	1	frt 50	kr.	
12. Rizlingi ó bor 1 literes üveggel	—	frt 50	kr.	

A borom nagybani ára :

1. Nagyburgundi siller 100 lit.	22	frt.	} <small>1898. évi termés.</small>	4. chasselas 100 lit.	25	frt.	} <small>0 bor.</small>
2. Bakator „ „	22	frt.		5. Bakator „ „	25	frt.	
3. Rizlingi „ „	25	frt.		6. Rizlingi „ „	30	frt.	

Ez alkalommal a szőlősgazdák figyelmét felhívom az ákáczfából hasított **szőlőkaróimra**, a nagykészletben levő 160 cm. hosszú karó ezerdarabonként 23 forint. A 200 cm hosszú karó 1000 darabonként 27 forint. Bajára szállítva a vagonba vagy hajóba rakva.

Végül, midőn a szerénység megsértése nélkül jelzem, hogy a nagyközönség részéről különösen a gyümölcsfa csemetéimmal eddig csak dícséretet arattam, és a midőn nyert számos elismerés közül Tekintetes **Allaga Ottó** föld- és szőlőbirtokos úr becses tollából eredt egy ilyen alább nyilvánosságra hozni bátorkodom, — ezzel a nagyközönségnek is vélek jó szolgálatot tenni, mert ebben megleti méltatását nemcsak fáradozásomnak, de a gyümölcsfa csemetéimről mondott ajánló és igazságos bírálatát is.

Baján, 1899. február hóban.

Tisztelettel

Schleicher Antal,

faiskola és szőlőtelep tulajdonos.

Tekintetes ALLAGA OTTÓ ur levele a következő :

Baján, 1899. február 14.

Tekintetes Schleicher Antal urnak Baján.

Kedves Barátom!

„Már azt is sokrابعsülöm nálad, hogy az általad nevelt gyümölcsfa csemetéknek nem csak addig viseled gondját, mint mások, míg azon jó, rossz szerével túl adnak, hanem gondoskodszt felőlük még most is, mikor már az én talajomban nekem termettek és fognak termeni. — Igazi praktikus szellemű üzleti felfogást tanúsítasz ezzel, hogy örülsz rajta, ha elárusított czikkeiddel vevőidet kielégitheted.

No kedves barátom, ilyen nemes örömeiket igazán tiszta szívvel teremthetek neked, mert a tőled régebben beszerzett facsemeték dús gyökérzetük és életképes fejlődésüknél fogva a homokon úgy, mint a kötött talajban egytől-egyig szépen megeredtek, gyorsan fejlődtek és váratlanul korán hozták meg első gyümölcseiket, melyekből azon meggyőződést is szerezhettem, hogy a fajtisztaság is komoly gondolkodásodnak kiváló tárgyát képezi.

Ez öntölte belém a bizalmat, hogy idei szükségletemet, több mint 1500 drb. gyümölcsfát, — ismét tőled szereztem be; melynek kapcsán, midőn azon általános elismeréshez, hogy az általad fentartott faiskolával közzgazdaságilag is üdvös dolgot végezel, — a magam részéről is teljes készséggel hozzájárulok, fogad tőlem az ígéretet, hogy elismerésem jeléül telepednek ezen jó hírnevét sehol, hol arra alkalman nyílik elhallgatni nem fogom“

szerető régi híved

Allaga Ottó
földbirtokos.